

Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport
Nimbus Business & Entertainment Center Eindhoven

9 september 2003

1373-63

ISBN 90-421-1206-9
Utrecht, Commissie voor de milieueffectrapportage.

commissie voor de milieueffectrapportage

Gemeenteraad van Eindhoven
Stadhuisplein 10
5611 EM EINDHOVEN

uw kenmerk
03P002822

uw brief
24 juni 2003

ons kenmerk
1373-64/Bb/aa

onderwerp
Advies voor richtlijnen
milieueffectrapport Nimbus Business &
Entertainment Center Eindhoven

doorkiesnummer
(030) 234 76 03

Utrecht,
9 september 2003

Geachte raad,

Met bovengenoemde brief stelde u de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een advies voor richtlijnen uit te brengen voor een milieueffectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over Nimbus Business & Entertainment Center Eindhoven. Overeenkomstig artikel 7.14 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de totstandkoming van de totstandkoming van de richtlijnen voor het MER. Zij zal graag vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen. Dit houdt in dat de Commissie graag de vastgestelde richtlijnen krijgt toegestuurd.

Hoogachtend,

mr. F.W.R. Evers
Voorzitter

Postadres Postbus 2345
3500 GH UTRECHT
Bezoekadres Arthur van Schendelstraat 800
Utrecht

telefoon (030) 234 76 66
telefax (030) 233 12 95
e-mail mer@eia.nl
website www.commissiemer.nl

Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport
Nimbus Business & Entertainment Center Eindhoven

Advies op grond van artikel 7.14 van de Wet milieubeheer voor het milieueffect-
rapport over Nimbus Business & Entertainment Center Eindhoven,

uitgebracht aan de gemeenteraad van Eindhoven door de Commissie voor de mi-
lieueffectrapportage; namens deze

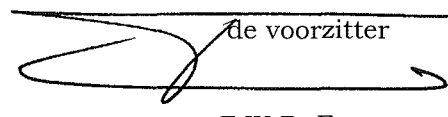
de werkgroep m.e.r.

Nimbus Business & Entertainment Center Eindhoven,

de secretaris

ir. H.G. de Brabander

de voorzitter

mr. F.W.R. Evers

Utrecht, 9 september 2003

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING.....	1
2. HOOFDPUNTEN VAN HET ADVIES	2
3. ACHTERGROND, DOEL EN BESLUITVORMING	3
4. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN	4
4.1 Algemeen.....	4
4.2 Voorgenomen activiteit.....	5
4.3 Alternatiefontwikkeling	6
4.4 Meest milieuvriendelijk alternatief.....	6
4.5 Nulalternatief en referentiesituatie	7
5. BESTAANDE MILIEUTOESTAND, AUTONOME ONTWIKKELING EN GEVOLGEN VOOR HET MILIEU.....	7
5.1 Verkeer en vervoer	7
5.2 Woon- en leefomgeving en verblijfsklimaat.....	8
5.3 Overige milieuaspecten	9
6. OVERIGE RICHTLIJNEN	10

BIJLAGEN

- 1 Brief van het bevoegd gezag d.d. 24 juni 2003 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen
- 1a. Brief van het bevoegd gezag d.d. 25 juli 2003 waarin de termijn voor het advies van de commissie is verlengd
- 2 Kennisgeving in het Eindhovens Dagblad d.d. 25 juni 2003
- 3 Projectgegevens
- 4 Lijst van inspraakreacties en adviezen
- 5 Uitwerking luchtkwaliteit

1. INLEIDING

TCN Property Projects BV heeft het voornemen om op de locatie Trade Forum (gemeente Eindhoven, tussen rijksweg A2, Noord-Brabantlaan en Heistraat) een vrijetijds- en zakencentrum te realiseren onder de naam Nimbus Business en Entertainment Center. Dit vrijetijds- en zakencentrum van in totaal ruim 100.000 m² bruto vloeroppervlak (bvo) zal onder andere een congrescentrum, detailhandel, horeca, een entertainment center, twee musea, kantoren en een hotel gaan omvatten. Tevens voorzien de plannen in een transferium met ca. 250 parkeerplaatsen en een busterminal van 7.500 m² bvo.

Om de bouw van Nimbus mogelijk te maken zal de gemeente Eindhoven voor de beoogde locatie van Nimbus het bestemmingsplan moeten herzien. Voor deze bestemmingsplanherziening, waarbij de gemeenteraad van Eindhoven bevoegd gezag is, wordt milieueffectrapportage (m.e.r.) toegepast.

Bij brief van 24 juni 2003 heeft de gemeente Eindhoven de Commissie voor de milieueffectrapportage in de gelegenheid gesteld advies uit te brengen over de richtlijnen voor het milieueffectrapport (MER)¹. De m.e.r.-procedure ging van start met de kennisgeving van de startnotitie in Groot Eindhoven van 25 juni 2003 en in het Eindhovens Dagblad van dezelfde datum².

Dit advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r.³. De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de m.e.r. en wordt verder in dit advies 'de Commissie' genoemd. Het doel van het advies is om aan te geven welke informatie het MER moet bevatten om het mogelijk te maken het milieubelang volwaardig in de besluitvorming mee te wegen.

De Commissie heeft kennis genomen van de inspraakreacties en adviezen⁴ die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen. In dit advies verwijst de Commissie naar een reactie wanneer deze naar haar oordeel:

- informatie bevat die nader onderzocht of in het MER opgenomen moet worden, zoals informatie over specifieke lokale milieuomstandigheden;
- belangrijke vragen en discussiepunten naar voren brengt.

Voorafgaand aan de m.e.r.-procedure hebben de gemeente en TCN de uitgangspunten voor het plan vastgelegd⁵. Uit het *Masterplan Nimbus* blijkt bovendien dat het ontwerp van Nimbus al in een vergevorderd stadium is⁶. Daaruit concludeert de Commissie dat in de besluitvorming voor de gemeente een ander gebruik dan voor het Family Entertainment concept vooralsnog niet aan de orde is, en dat TCN evenmin realisatie van Nimbus op een andere locatie dan Trade Forum overweegt. Het MER zal zich daarom volgens de Com-

¹ Zie bijlage 1.

² Zie bijlage 2.

³ De samenstelling hiervan is gegeven in bijlage 3.

⁴ Bijlage 4 geeft hiervan een lijst.

⁵ Op basis van een modellenstudie voor de locatie Trade Forum is door de gemeente Eindhoven en TCN gekozen voor het Family Entertainment concept. De gemeente en TCN hebben afspraken voor realisatie van dit concept vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst. Tevens heeft de gemeente in de *Kaders Gebiedsontwikkeling Trade Forum*, uitgangspunten geformuleerd, onder andere dat de zichtbaarheid en bereikbaarheid van het plangebied moeten worden benut om een beeldrager voor het economische profiel van de stad te creëren.

⁶ *Masterplan Nimbus Eindhoven*, TCN Property Projects B.V., Nieuwegein, april 2003.

missie moeten richten op de toetsing of, en zo ja met welke inrichting, Nimbus – met de beoogde hoge bezoekersaantallen en attractieve vormgeving – vanuit milieuaspecten bezien op Trade Forum – een zichtlocatie met een hoge geluidsbelasting, slechte luchtkwaliteit en grote verkeersdrukke, en woonbouw in de nabijheid – gerealiseerd kan worden.

Het feit dat de m.e.r.-plicht ontstaat door de hoge bezoekersaantallen duidt op bijzondere aandacht voor de gevolgen hiervan. De Commissie adviseert daarom – en ook gezien het bovenstaande – in het MER de nadruk te leggen op de verkeersaspecten en het woon-, leef- en verblijfsmilieu van Nimbus en zijn omgeving. De Commissie geeft in haar advies met name voor deze aspecten aan hoe zij aangepakt kunnen worden. Voor alle niet in dit advies genoemde onderwerpen kan de in de startnotitie voorgestelde aanpak richtlijn voor het MER zijn, zij het dat de Commissie adviseert het MER op deze punten zeer beknopt te houden, omdat zij niet de belangrijkste punten voor de besluitvorming zullen zijn.

2. HOOFDPUNTEN VAN HET ADVIES

De Commissie beschouwt de volgende punten als essentiële informatie in het MER. Dat wil zeggen dat het MER onvoldoende basis biedt voor het meewegen van het milieubelang in de besluitvorming als de volgende informatie ontbreekt.

- Het belangrijkste milieueffect van Nimbus zal de toename van het verkeer zijn. Het MER dient inzicht te verschaffen in de **verkeersstromen** die Nimbus met zich mee zal brengen en de consequenties daarvan voor doorstroming en verkeersveiligheid op het lokale wegennet en de A2.
- Vraag naar en aanbod van **parkeerruimte** dienen inzichtelijk te zijn.
- Met de vormgeving van Nimbus en de evenementen op de Nimbus Green wordt beoogd de aandacht van automobilisten op de A2 te trekken. Het MER dient in te gaan op de consequenties hiervan voor de **verkeersveiligheid**.
- Het MER dient duidelijk te maken welke invloed het realiseren van Nimbus heeft op het **woon- en leefmilieu in de directe omgeving**. Dit betreft de afscherming van het A2-verkeersgeluid en de ruimtelijke kwaliteit in het gebied (visuele aspecten, lichthinder, sociale veiligheid).
- In het MER moet het **verblijfsmilieu in Nimbus** in kaart gebracht worden, met name luchtkwaliteit en geluidsniveau op de Nimbus Green.

De **samenvatting** is het deel van het MER dat vooral gelezen wordt door besluitvormers en insprekers en verdient daarom bijzondere aandacht. De samenvatting moet zelfstandig leesbaar zijn voor een brede doelgroep en dient een goede afspiegeling te zijn van de inhoud van het MER.

3. ACHTERGROND, DOEL EN BESLUITVORMING

In het MER moeten beknopt de achtergronden van het ontwikkelen van Nimbus worden beschreven. Daarbij dient aangegeven te worden welke milieu- of andere overwegingen een rol hebben gespeeld bij de keuze van de locatie van Nimbus⁷ en de keuze om kantoren, een transferium en de busterminal in Nimbus onder te brengen.

Bij de realisatie van Nimbus zal worden getracht verkeers- en parkeerproblemen en hinder voor de omwonenden te voorkomen. Het MER dient de doelen op dit gebied te vermelden. Ook eventuele andere milieudoelen – bijvoorbeeld de doelen op het gebied van duurzaamheid – dienen aangegeven te worden voor zover zij relevant zijn voor het vast te stellen bestemmingsplan.

Kort moet worden aangegeven welke randvoorwaarden en uitgangspunten (ruimtelijke beperkingen, grenswaarden) gelden bij het voornemen, met verwijzing naar de beleidsnota's, plannen en wetten, waarin deze zijn vastgelegd. Met name dient hier ingegaan te worden op de randvoorwaarden en uitgangspunten die vastgelegd zijn in de al eerder genoemde *Kaders gebiedsontwikkeling Trade Forum*, het *Masterplan Nimbus* en de ontwikkelingsovereenkomst tussen gemeente en TCN.

Het MER dient te beschrijven welk verkeers- en vervoerbeleid (inclusief parkeerbeleid) door de gemeente Eindhoven wordt gevoerd. Verschillende regimes in het gemeentelijke beheer- en vergunningenbeleid zullen kunnen leiden tot verschillen in de te verwachten hinder en overlast in de omliggende woonwijken⁸. Beschrijf daarom het te verwachten gemeentelijke beheer- en vergunningenbeleid, als dit reeds duidelijk is, als uitgangspunt voor het MER. Wanneer dit beleid grote onzekerheden kent, dient het MER de bandbreedte van mogelijke voorschriften te geven. De beschrijving van voorgenomen activiteit, alternatieven en gevolgen voor het milieu moet dan rekening houden met zowel de meest gematigde als de meest scherpe vergunningsvoorschriften.

In het MER moet de beschrijving van de procedure voor de bestemmingsplanherziening uit de startnotitie worden aangevuld met een overzicht van de besluiten die in een later stadium nog moeten worden genomen om Nimbus te realiseren. Het MER dient het plangebied duidelijk te begrenzen⁹. Bij de bestemmingsplanherziening zal een watertoets moeten worden uitgevoerd¹⁰. Het MER dient op hoofdlijnen afgestemd te zijn met het op te stellen riolerings- en waterhuishoudkundig plan¹¹.

⁷ Verschillende inspraakreacties (ROB (nr 4), Gemeente Veldhoven (nr 7), BMF (nr. 16)) geven er blijk van dat de redenen waarom gekozen is voor Trade Forum als locatie voor Nimbus in de startnotitie worden gemist.

⁸ Te denken valt hierbij aan de consequenties van vergunningsvoorschriften voor tijdstippen, of bijvoorbeeld voor de aard, aantal en omvang van de evenementen/manifestaties op de Nimbus Green. Ook zouden de vergunningsvoorschriften de wijze en/of tijdstippen van laden en lossen kunnen beïnvloeden.

⁹ Uit de omschrijving van de startnotitie (pagina 11) is niet op te maken wat de begrenzing van het plangebied tussen de Heistraat en de A2 is. Het Masterplan (pagina 98-99) geeft zonder nadere toelichting een oude en een nieuwe plangrens weer. Daarnaast valt de voorgestelde verkeersspiraal ten noorden van de Noord-Brabantlaan ten onrechte buiten de omschrijving van het plangebied in de startnotitie.

¹⁰ Zie *Bestuurlijke notitie Watertoets en Handreiking Watertoets*, oktober 2001. De watertoets is recent wettelijk verankerd in het Besluit op de Ruimtelijke Ordening (Bro).

¹¹ Het riolerings- en waterhuishoudkundig plan wordt genoemd in het Masterplan op pagina 109. In zijn reactie (nr. 12) geeft Waterschap de Dommel aan dat hydrologisch neutraal bouwen vereist is. Verder zijn er

4. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN

4.1 Algemeen

De voorgenomen activiteit en alternatieven moeten worden beschreven voor zover deze gevolgen hebben voor het milieu. Aangegeven moet worden welke preventieve, mitigerende en compenserende maatregelen getroffen worden.

Fasering en flexibiliteit

In het Masterplan is sprake van het ontwikkelen van Nimbus in twee fasen. Realisatie van de tweede fase moet reëel worden geacht en kan blijkens het Masterplan reeds binnen enkele jaren na opening van de eerste fase verwacht worden. Het programma in de startnotitie komt overeen met de eerste fase uit het Masterplan. Het MER kan bij de beschrijving van de voorgenomen activiteit, de alternatieven en de gevolgen voor het milieu uitgaan van deze eerste fase. Daarbij dient echter consequent een *doorkijk* geboden te worden naar de voorgenomen activiteit, de alternatieven en de gevolgen voor het milieu op het moment dat ook de tweede fase gerealiseerd is. Omdat de milieueffecten inclusief tweede fase naar verwachting groter zullen zijn dan met alleen de eerste fase, is de Commissie van mening dat de mogelijke uiteindelijke omvang van Nimbus en bijbehorende milieueffecten reeds bij de huidige besluitvorming bekend moeten zijn¹².

Uit het MER dient te blijken welke flexibiliteit het beoogde programma kent. Wat zijn de voor Nimbus cruciale kernactiviteiten en wat wordt beschouwd als een aanvullend programma? Wat zijn de consequenties als delen van het aanvullend programma en mogelijk de kernactiviteiten niet worden gerealiseerd¹³?

Consequenties nabijheid A2

Enkele belangrijke elementen van de voorgenomen activiteit bevinden zich aan de oostzijde van het complex, direct naast de A2. Bij de beoordeling in het kader van het Besluit Luchtkwaliteit zou een nieuwe ontwikkeling zoals Nimbus beschouwd kunnen worden als gevoelige bestemming. Gebleken is dat reeds in de huidige situatie langs de A2 de plandrempeel uit het Besluit Luchtkwaliteit overschreden wordt¹⁴. Geef daarom in het MER inzicht in het gemeentelijke plan van aanpak om in 2010 te voldoen aan de luchtkwaliteitsnormen. Geef, indien in de toekomst sprake zal zijn van normoverschrijding, de mogelijke aanvullende maatregelen. Geef ook de implicaties voor Nimbus, bijvoorbeeld voor de inrichting van de Nimbus Green. Het MER dient de mi-

uitgangspunten verwoord in het Structuurplan Watersystemen Meerhoven (juni 1997) en in de Kaders gebiedsontwikkeling Trade Forum.

¹² In haar inspraakreactie (nr. 7) zegt de gemeente Veldhoven: "Een eventuele eindfase van Nimbus [...] zal onlosmakelijk verbonden zijn aan de eerste fase. Om verantwoorde uitspraken te kunnen doen, zullen in het Milieueffectrapport daarom ook de effecten van de eindsituatie betrokken moeten worden. aangetoond moet worden dat ook in de eindfase de voorgestelde randvoorwaarden adequaat, c.q. oplosbaar zijn."

¹³ Het is zeer wel denkbaar dat voor bepaalde onderdelen het economisch draagvlak blijkt te ontbreken (bijvoorbeeld kantoren), of dat niet kan worden voldaan aan randvoorwaarden van toekomstige exploitanten (bijvoorbeeld de zichtbaarheid vanaf de A2). Het uitblijven van onderdelen van het programma kan consequenties hebben voor bijvoorbeeld de vorm van het gebouw (en dus de afschermdende werking), de evenementen, de verkeersstructuur, de parkeercapaciteit, en daarmee andere milieueffecten opleveren.

¹⁴ In *Rapportage Regionaal Luchtkwaliteitsprogramma SRE-gemeenten 2001* (Milieudienst regio Eindhoven, 3 juli 2002) worden voor de A2 NO₂-concentraties tussen 40 en 63 µg/m³ berekend en voor de Noord-Brabantlaan tussen 40 en 50 µg/m³, terwijl de norm 40 µg/m³ is. In de inspraakreactie van de Vereniging Poot van Metz Veldhoven (nr. 18) wordt opgemerkt dat de luchtkwaliteit rondom de Randweg Eindhoven niet aan de normen voldoet.

lieu-informatie te bevatten die nodig is om te beoordelen of het toekennen van een recreatieve bestemming aan het gebied verantwoord is.

In het kader van de Wet geluidhinder is Nimbus géén gevoelige bestemming. Het geluidsniveau van de A2 zal echter wel zeer bepalend zijn voor het verblijfsklimaat op de Nimbus Green en misschien ook in de Nimbus Valley en wellicht noodzaken tot geluidwerende maatregelen.

Scenario aansluiting doorgetrokken Meerenakkerweg op A2

Geef in het MER aan wat de waarschijnlijkheid is van het aansluiten van de doorgetrokken Meerenakkerweg op de A2¹⁵, wat de gevolgen van deze aansluiting zouden zijn en hoe hiermee omgegaan zou kunnen worden. Beoordeel aan de hand daarvan of het nodig is varianten in het MER te ontwikkelen waarin in het ontwerp van Nimbus rekening gehouden wordt met deze nieuwe aansluiting. Ga in op de noodzaak van een tweede aansluiting op de A2 wanneer de tweede fase van Nimbus gerealiseerd zou worden.

4.2 Voorgenomen activiteit

Gebouw en omgeving

Beschrijf in het MER de vorm van het gebouw, de bouwhoogte, de locatie van de ingangen voor auto's, fietsers en voetgangers (inclusief de route voor de bezoekers die per bus komen) en vormgeving van de buitenruimte. Beschrijf eveneens de voorzieningen voor het transferium en de busterminal.

Verkeersmaatregelen

In het MER dient de verkeersinfrastructuur rondom Nimbus beschreven te worden. Beschrijf separaat de fietsinfrastructuur. Geef ook de maatregelen die worden getroffen met het oog op de verkeersveiligheid¹⁶.

Bezoekersaantallen

Geef in het MER prognoses van de te verwachten aantallen bezoekers. Maak daarbij onderscheid tussen de bezoekersprognose voor een 'normale' dag¹⁷ en de bezoekersprognose voor een dag met topdrukke¹⁸. Onderbouw beide prognoses door een onderverdeling te geven naar de verschillende attracties, voor elk daarvan naar de herkomst van de bezoekers¹⁹ en naar de verdeling over de dag, de week en het jaar. Houd daarbij rekening met combinatiebezoeken²⁰ en met het verschil in de tijdsduur van het bezoek per attractie. Betrek daarbij ook het aantal werknemers van de kantoren en de attracties, evenals het aantal gebruikers van het transferium en de busterminal. Geef een beschouwing over de onzekerheden in de ramingen en de spreiding die de resultaten

¹⁵ De gemeente Veldhoven (inspraakreactie nr. 7) stelt dat "over het principe en de haalbaarheid hiervan nog geen besluitvorming heeft plaatsgevonden" en dat aanduiding als "kansrijke oplossing" in de startnotitie onterecht is.

¹⁶ De startnotitie (pagina 23) vermeldt 'Duurzaam Veilig' als uitgangspunt.

¹⁷ Te definiëren als: het bezoekersaantal dat normaal gesproken elke week op het drukste moment te verwachten is. Dat kan het avondspitsuur zijn, een vrijdag- of zaterdagavond of nog een ander tijdstip.

¹⁸ Bijvoorbeeld samenhangend met evenementen. Geef daarbij aan hoeveel topdagen jaarlijks verwacht worden.

¹⁹ Maak onderscheid tussen afkomstig uit de Eindhovense agglomeratie en afkomstig van daarbuiten.

²⁰ Ter illustratie: Kids World zal waarschijnlijk relatief weinig bezoek ontvangen om de attractie zelf, maar meestal om de ouders de gelegenheid een ander onderdeel van Nimbus te bezoeken. Bij de horeca is een groot deel van het bezoek het begin of de afsluiting van het bezoeken van een onderdeel, zoals bijvoorbeeld de bioscoop.

daardoor kunnen vertonen. Definieer aan de hand van het bovenstaande de maatgevende situatie²¹.

Waterhuishouding en Rundgraaf

Beschrijf in het MER de vormgeving van de waterhuishouding (inclusief riole-ring) in het plangebied en geef aan in hoeverre de Rundgraaf daarbij wordt ingepast. Maak voor het relevante studiegebied duidelijk hoe in de nieuwe situatie de huidige waterfuncties van de Rundgraaf worden vervuld.

4.3 Alternatiefontwikkeling

In de startnotitie worden – met uitzondering van het meest milieuvriendelijke alternatief – geen alternatieven voor de voorgenomen activiteit aangekondigd. Wel wordt de bandbreedte van te beschouwen varianten voor de ontsluiting weergegeven. Verder stelt de startnotitie dat de gemeente Eindhoven en TCN streven naar een voorkeursalternatief dat tevens het mma is.

De Commissie adviseert in het MER de voorgenomen activiteit, het meest milieuvriendelijke alternatief (mma) en het voorkeursalternatief te beschrijven op onderstaande wijze:

- de *voorgenomen activiteit* ofwel *masterplanalternatief* is het initiatief zoals het nu luidt, conform Masterplan en startnotitie;
- vanuit de voorgenomen activiteit wordt het *meest milieuvriendelijke alternatief* (zie paragraaf 4.4) geformuleerd;
- vervolgens kan het *voorkeursalternatief* worden beschreven. Het streven is dit te laten samenvallen met het meest milieuvriendelijke alternatief. Mocht dit echter niet het mogelijk blijken, beschrijf dan op welke onderdelen afgeweken wordt. Maak daarbij telkens expliciet waarom van het mma wordt afgeweken en wat de verschillen in milieugevolgen zijn.

4.4 Meest milieuvriendelijk alternatief

De beschrijving van het meest milieuvriendelijke alternatief (mma) is verplicht. Het mma moet uitgaan van de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming en/of verbetering van het milieu en binnen de competentie van de initiatiefnemer liggen.

In de startnotitie wordt aangekondigd dat in het MER het mma zal worden gericht op een optimaal behoud, en waar mogelijk versterking, van natuurwaarden en kwaliteit van de leefomgeving en een duurzaam gebruik van energie. In lijn met de eerdergenoemde focus van het MER adviseert de Commissie echter het mma te richten op het verblijfsmilieu binnen het plangebied en het woon- en leefmilieu buiten het plangebied.

Verblijfsmilieu binnen het plangebied

Ga bij het mma na welke maatregelen mogelijk zijn om te komen tot een optimaal verblijfsmilieu op de Nimbus Green, met name voor de aspecten geluid, luchtkwaliteit en externe veiligheid. Naast beschermende maatregelen (zoals

²¹ Bijvoorbeeld het op tien na drukste uur.

geluidschermen) dienen ook veranderingen in het ontwerp (met name oriëntatie ten opzichte van de A2) en een andere locatie binnen het plangebied overwogen te worden.

Woonmilieu buiten het plangebied

Beschrijf in het mma de maatregelen die effectief zullen zijn in het verminderen van het autoverkeer²².

Ga na in hoeverre de invloed van Nimbus op nabijgelegen woongebieden kan worden geminimaliseerd door verbeteringen in de akoestische afscherming van de A2. Dit vereist met name aandacht voor de aansluiting tussen geluidschermen en de Nimbusgebouwen²³.

4.5 Nulalternatief en referentiesituatie

Naar de mening van de Commissie is er geen reëel nulalternatief, omdat het niet mogelijk is de doelen van de initiatiefnemer te realiseren zonder de voorgenomen activiteit – of een vergelijkbare activiteit – uit te voeren. Als referentie bij de vergelijking van alternatieven moet de huidige situatie plus de autonome ontwikkelingen beschreven worden²⁴.

5. **BESTAANDE MILIEUTOESTAND, AUTONOME ONTWIKKELING EN GEVOLGEN VOOR HET MILIEU**

5.1 Verkeer en vervoer

De verkeersberekeningen vormen een belangrijke basis voor de verdere effectbeschrijving. Geef, voor zover verschillend, voor elk van de alternatieven een beeld van de te verwachten verkeerssituatie. Hierbij dienen tenminste de onderstaande onderdelen aan bod te komen, op basis van de te verwachten aantallen bezoekers in de maatgevende situatie²⁵.

Omvang van het verkeer

Geef in het MER:

- de verdeling van de bezoekers en werknemers over de vervoerwijzen auto, fiets, openbaar vervoer en touringcar;
- de herkomst van de bezoekers per auto (A2 noord, A2 zuid, Eindhoven/Veldhoven via lokaal wegennet);
- het gemiddeld aantal personen per auto (dit kan per attractie verschillen);
- het vracht- en bedienend verkeer;
- het gebruik van de busterminal en het transferium.

²² Een verschuiving in de vervoerswijzekeuze kan worden bereikt door het bevorderen van het gebruik van openbaar vervoer, groepsvervoer en de fiets en een hogere bezetting per auto, met maatregelen als het aanpakken van de technologisch hoogstaande Phileas als onderdeel van de attractie, gecombineerde OV-toegangskaarten, gratis busvervoer vanaf NS-station Eindhoven en korting op het parkeertarief bij een hoge autobezetting (bijvoorbeeld vanaf vier of vijf personen).

²³ Betrek hierin zowel de situatie in de periode dat fase 1 wél, maar fase 2 nog niet is gerealiseerd als de situatie waarin fase 1 en 2 beide zijn gerealiseerd.

²⁴ Zie verder hoofdstuk 5.

²⁵ Zie paragraaf 4.2.

Verkeersstromen

- Geef voor de maatgevende situatie het beeld van de verkeersstromen rond Nimbus. Geef aan wat er gebeurt indien de spreiding van de verwachte waarden groter zal zijn dan thans voorzien.
- Beschrijf de kwaliteit van de verkeersafwikkeling op de wegen en kruispunten rond Nimbus in de maatgevende situatie, aan de hand van analyses van kruispuntbelastingen.
- Geef het aantal reizigers per bus richting Eindhoven in relatie tot de beschikbare capaciteit van de bussen.

Parkeren

- Geef de omvang van de parkeervoorzieningen voor bezoekers en werknemers.
- Geef de capaciteit van het in- en uitrijden, rekening houdend met de vormgeving van de parkeervoorzieningen²⁶.
- Geef de kans dat er buiten de Nimbus-garage geparkeerd gaat worden en beschrijf de overlast die dat in woonwijken tot gevolg heeft.

Verkeersveiligheid

- Geef de effecten van de inrichting van de wegenstructuur voor de verkeersveiligheid in termen van conflictpunten en verkeersongevallen.
- Ga in op de consequenties van vormgeving en gebruik van Nimbus voor de verkeersveiligheid op de A2. Het is immers de bedoeling dat een attractieve voorzijde van Nimbus de aandacht trekt van automobilisten op de A2. Om dezelfde reden worden daar evenementen georganiseerd.

5.2 Woon- en leefomgeving en verblijfsklimaat

Naast verkeer en parkeren is voor omwonenden, bezoekers en werknemers van Nimbus de cumulatie van effecten als geluidhinder, vermindering luchtkwaliteit, risico's door de A2 en de beïnvloeding van de ruimtelijke kwaliteit en sociale veiligheid het belangrijkste. Deze zijn onderstaand nader uitgewerkt. Maak in het MER bij de effectbeschrijving een onderscheid tussen het woon- en leefmilieu voor omwonenden en het verblijfsklimaat voor bezoekers. Besteed hierbij speciale aandacht aan het verblijfsklimaat op de Nimbus Green.

Geluid

Besteed aandacht aan het verkeersgeluid (van zowel het aan Nimbusgerelateerde als van het overige verkeer) en aan het geluid van Nimbus zelf²⁷. De ligging van Nimbus direct aan de A2 en de beoogde geluidswerende werking van Nimbus noodzaakt tot extra aandacht voor:

- de consequenties van het achterwege laten van geluidsschermen langs de A2 ter hoogte van Nimbus en de werking van gebouwen als geluidsscherm;
- de consequenties van de aansluiting van de geluidsschermen op de gebouwen (geluidlek);
- de geluidsniveaus op de Nimbus Green (kwantitatief en kwalitatief).

²⁶ De tekeningen in het Masterplan lijken er op te wijzen dat er per verdieping van ca. 700 parkeerplaatsen er slechts één rijstrook per rijrichting voor in- en uitrijden zal zijn. In een dergelijke situatie kan er een file voor het uitrijden ontstaan, die het inrijden hindert.

²⁷ Te denken valt hierbij aan laden en lossen (inclusief bussen), de buitenactiviteiten op het Nimbusterrein en de exploitatie van recreatieve en zakelijke functies.

Luchtkwaliteit

De startnotitie gaat uit van een kwalitatieve benadering van luchtkwaliteit. De luchtkwaliteit, die voor een groot deel bepaald wordt door het verkeer op de A2, overschrijdt reeds in de huidige situatie de normen. Daarom acht de Commissie een *kwantitatieve* benadering op zijn plaats. Ook de toekomstige luchtkwaliteit zal vrijwel volledig bepaald worden door de autonome ontwikkeling van het wegverkeer.

Geef in het MER inzicht in de te verwachten concentraties van NO₂ en fijn stof (PM₁₀) in de omgeving en op het Nimbusterrein, zodat kan worden getoetst of de vestiging van Nimbus op de beoogde locatie met de beoogde vormgeving zich verdraagt met de normen zoals vastgelegd in het besluit Luchtkwaliteit²⁸. Zie verder bijlage 5.

Ruimtelijke kwaliteit en sociale veiligheid

Beschrijf hoe Nimbus de ruimtelijke kwaliteit van de omgeving beïnvloedt, met aandacht voor:

- de vormgeving van de gebouwen (wolkendek en kantoortorens), hun aanzicht vanuit verschillende posities²⁹, hun zichtbaarheid (ook 's avonds en 's nachts) en eventuele lichthinder³⁰;
- de ruimtelijke relaties tussen bestaande en nieuwe bebouwing en Nimbus;
- de opzet van de openbare ruimte om Nimbus, de groenstructuren, de beheersing van het zwerfvuil;
- de mate waarin Nimbus voor passerende voetgangers en fietsers een aantrekkelijke omgeving dan wel een barrière oplevert³¹.

Beschrijf de sociale veiligheid op en rond Nimbus, met specifieke aandacht voor het maaiveldniveau en het effect van specifieke voorzieningen en maatregelen om de sociale veiligheid te versterken (zoals openbare verlichting).

Externe veiligheid

De startnotitie kondigt aan dat in het MER het plaatsgebonden risico voor de omgeving in kaart zal worden gebracht³². Dit betreft risico's als gevolg van de aanwezigheid van enkele met name genoemde (externe) bronnen, zoals het vervoer van gevaarlijke stoffen op de A2. Besteed in het MER naast aan het plaatsgebonden risico (10⁻⁶-contour) ook aandacht aan het groepsrisico³³.

5.3 Overige milieuaspecten

Voor de overige milieuaspecten – landschap, cultuurhistorie, archeologie, bodem, water, ecologie, duurzaamheid – kan de in de startnotitie voorgestelde aanpak worden gevolgd, met de kanttekening dat de Commissie van mening is dat het MER voor deze milieuaspecten zeer beknopt gehouden kan worden, omdat zij voor de besluitvorming minder belangrijk zijn dan de hiervoor ge-

²⁸ Zie nogmaals paragraaf 4.1 onder *Consequenties nabijheid A2*.

²⁹ Voor de omwonenden zal vooral het aanzicht vanaf de Noord-Brabantlaan en de Heistraat van belang zijn.

³⁰ Bedenk hierbij dat het dak lichtdoorlatend zal zijn.

³¹ De Brabantse Milieufederatie (inspraakreactie nr. 16) schrijft: “een anonieme, moeilijk beheersbare plek op deze cruciale schakel tussen deze twee gemeentes kan ertoe leiden dat fietsers deze omgeving gaan mijden, en er uiteindelijk substitutie van fietsverkeer door autoverplaatsingen plaatsvindt.”

³² Het plaatsgebonden risico heeft niet alleen betrekking heeft op de omwonenden zoals de startnotitie stelt, maar ook op de bezoekers en werknemers van Nimbus.

³³ De Dienst Brandweer en Rampenbeschrijving (inspraakreactie 3) vraagt om “uitvoerige aandacht voor de mate waarin [de in de startnotitie] genoemde [risico]bronnen, al dan niet cumulatief, bijdragen aan het groepsrisico.”

noemde milieuaspecten. In aanvulling op de startnotitie wijst de Commissie erop dat in het MER nagegaan moet worden of een ontheffing op grond van artikel 75 van de Flora- en faunawet nodig is.

6. OVERIGE RICHTLIJNEN

Vergelijking van alternatieven

De milieueffecten van de voorgenomen activiteit en de alternatieven moeten onderling én met de referentie worden vergeleken. Doel van de vergelijking is inzicht te geven in de mate waarin, dan wel de essentiële punten waarop, de effecten van de voorgenomen activiteit en de alternatieven verschillen. Betrek in de vergelijking de doelstellingen en de grens- en streefwaarden van het milieubeleid.

Leemten in informatie

Het MER moet aangeven over welke milieuaspecten geen informatie kan worden opgenomen vanwege gebrek aan gegevens, toegespitst op die milieuaspecten, die in verdere besluitvorming een belangrijke rol spelen. Beschrijf in hoeverre op korte termijn zou kunnen worden voorzien in de leemten in informatie en welke consequenties de leemten hebben voor het besluit.

Evaluatieprogramma

Bij het besluit over het bestemmingsplan moet aangegeven worden hoe en wanneer een evaluatieonderzoek verricht zal worden om de voorspelde effecten met de daadwerkelijk optredende effecten te vergelijken. Het verdient aanbeveling dat TCN in het MER reeds een aanzet tot een programma voor dit onderzoek geeft, vanwege de sterke koppeling tussen onzekerheden in de prognoses, de leemten in kennis en het evaluatieonderzoek.

Vorm en presentatie

De onderlinge vergelijking van alternatieven dient bij voorkeur te worden gepresenteerd met behulp van tabellen, figuren en kaarten. Voor de presentatie beveelt de Commissie verder aan om:

- de hoofdtekst van het MER zo beknopt mogelijk te houden, onder andere door achtergrondgegevens in een bijlage op te nemen;
- een verklarende woordenlijst, een lijst van gebruikte afkortingen en een literatuurlijst bij het MER op te nemen;
- het studiegebied via recent kaartmateriaal weer te geven, met goed leesbare topografische namen en een duidelijke legenda.

Samenvatting van het MER

De samenvatting is het deel van het MER dat vooral wordt gelezen door besluitvormers en insprekers en verdient daarom bijzondere aandacht. Het moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het MER. Daarbij moeten de belangrijkste zaken zijn weergegeven, zoals de voorgenomen activiteit, het mma en het voorkeursalternatief en de argumenten voor hun selectie, de belangrijkste milieueffecten, de vergelijking van de alternatieven en belangrijke leemten in kennis.

BIJLAGEN

bij het advies voor richtlijnen voor het
milieueffectrapport Nimbus Business &
Entertainment Center Eindhoven

(bijlagen 1 t/m 4)

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 24 juni 2003 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

gemeente Eindhoven

Dienst Stedelijke Ontwikkeling en Beheer

Sector Planontwikkeling, afdeling Meerhoven

Retouradres Postbus 998, 5600 AZ Eindhoven
De Commissie voor de
milieueffectrapportage
Postbus 2345
3500 GH Utrecht

Behandeld door mw. O. Meuwissen
Telefoon (040) 238 62 70
Uw brief van -
Uw kenmerk -
Ons kenmerk 03P002822
24 juni 2003

Betreft startnotitie Nimbus Eindhoven

Geachte commissie,

TCN Property Projects BV is voornemens om in het gebied gelegen tussen de A2, de Noord-Brabantlaan en de Heistraat (aan de westzijde van Eindhoven) een Family Entertainment Center met voorzieningen en attracties voor volwassenen en kinderen te realiseren. Voor dit gebied dient het bestemmingsplan te worden herzien en dient een Milieueffectrapport te worden gemaakt. De procedure voor de milieueffectrapportage begint met het publiceren van de startnotitie. Deze is door bovengenoemde initiatiefnemer bij ons ingediend en zal op 25 juni 2003 worden bekendgemaakt in Groot Eindhoven en het Eindhovens Dagblad.

Ter voldoening aan de artikelen 7.12 en 7.14 van de Wet milieubeheer, doen wij u hierbij tien exemplaren van de startnotitie Nimbus Eindhoven toekomen.

Met ingang van 26 juni 2003 ligt de startnotitie gedurende vier weken ter inzage. Wij verwijzen u volledigheidshalve naar bijgevoegde kopie van de publicatie. Hierbij stellen wij de Commissie voor de milieueffectrapportage in de gelegenheid een advies uit te brengen over de door ons te geven richtlijnen voor het opstellen van het Milieueffectrapport. Gelet op de datum van publicatie van de kennisgeving zien wij uw advies uiterlijk 27 augustus 2003 tegemoet.

Hoogachtend,

mw. drs. Y. van der Graaf
hoofd

ime/BF03015162

	Commissie voor de milieu-effectrapportage
ingekomen :	26 JUNI 2003
nummer	1373-01 t/m 03
dossier	
kopie naar :	HU / bibl. / FW

Bezoekadres Frederik van Eedenplein 1
openingstijden van ma t/m vr
9.00 uur tot 16.00 uur
bereikbaar per openbaar vervoer
met bus 3, 7 en 15

Postadres Postbus 998
5600 AZ Eindhoven
telefonisch bereikbaar van ma t/m vr
9.00 uur tot 16.00 uur
faxnummer (040) 238 66 04

BIJLAGE 1a

Brief van het bevoegd gezag d.d. 25 juli 2003 waarin de termijn voor het advies van de commissie is verlengd

gemeente Eindhoven

Dienst Stedelijke Ontwikkeling en Beheer

Sector Planontwikkeling, afdeling Meerhoven

VERZONDEN 25.07.03

Retouradres Postbus 998, 5600 AZ Eindhoven

Commissie voor de milieueffectrapportage

t.a.v. de heer H. den Brabander

Postbus 2345

3500 GH Utrecht

Behandeld door mw. A. Hardon

Telefoon (040) 238 63 08

Ons kenmerk

25 juli 2003	Commissie voor de milieueffectrapportage
Ingekomen : 29 JULI 2003	
nummer	
dossier 1373-11 10 en 17	
verzonden naar Da	aa

Betreft overschrijding wettelijke 9-wekentermijn en nazenden van inspraakreacties in het kader van het masterplan Nimbus te Eindhoven

Geachte heer den Brabander,

In antwoord op uw verzoek om de wettelijke 9-wekentermijn te overschrijden en het richtlijnenadvies uiterlijk 15 september 2003 uit te brengen, delen wij u mee dat wij hiertegen geen bezwaar hebben.

Voorts doen wij u hierbij toekomen een tweetal nieuwe inspraakreacties in aanvulling op de reeds eerder verkregen inspraakreacties.

Mocht u nog vragen hebben, dan kunt u contact opnemen met mevrouw A. Hardon, telefonisch bereikbaar onder nummer 040-2386308.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Eindhoven
namens hen,

mw. drs. Y. van der Graaf
hoofd

bijlage(n): 2
ahr/BF03017839

Bezoekadres Frederik van Eedenplein 1
openingstijden van ma t/m vr
9.00 uur tot 16.00 uur
bereikbaar per openbaar vervoer
met bus 3, 7 en 15

Postadres Postbus 998
5600 AZ Eindhoven
telefonisch bereikbaar van ma t/m vr
9.00 uur tot 16.00 uur
faxnummer (040) 238 66 04

BIJLAGE 2

Kennisgeving van de startnotitie in het Eindhovens Dagblad d.d. 25 juni 2003

Milieueffectrapportage Nimbus (Trade Forum) Eindhoven: startnotitie ter inzage

Het project

In het circa acht hectare grote gebied, ingesloten tussen de A2, de Noord-Brabantlaan en de Heistraat (aan de westzijde van Eindhoven), starten in 2006 de bouwwerkzaamheden voor Nimbus (op de locatie Trade Forum). Nimbus bestaat uit een Family Entertainment Center met voorzieningen en attracties voor volwassenen en kinderen. Daarnaast is er een zakencluster voorzien, bestaande uit kantoren en een hotel.

De procedure

Voor dit project dient het bestemmingsplan te worden gewijzigd en vanwege het te verwachten bezoekersaantal (circa 2,5 miljoen) is een milieueffectrapport (MER) nodig. Binnen deze milieu-effectrapportprocedure (kortweg MER-procedure) is TCN Property Projects B.V. de initiatiefnemer en de gemeente Eindhoven bevoegd gezag. Door TCN is een startnotitie ingediend en deze kennisgeving geldt als formele start van de MER-procedure.

De startnotitie ligt voor alle geïnteresseerden en belanghebbenden ter inzage. De gemeente Eindhoven zorgt er voor dat de wettelijke adviseurs (waaronder de Commissie voor de milieueffectrapportage, kortweg Cmer) op de hoogte zijn. De Cmer geeft advies in de vorm van conceptrichtlijnen. U wordt in de gelegenheid gesteld schriftelijke opmerkingen in te dienen over de Startnotitie, die kunnen bijdragen aan de inhoud van de richtlijnen. Op basis van de inspraakreacties, de adviezen en de conceptrichtlijnen stelt het bevoegd gezag de definitieve richtlijnen vast, waarin wordt aangegeven welke informatie het MER moet bieden en welke milieuaspecten in het MER uitgewerkt moeten worden.

Startnotitie ter inzage

De startnotitie ligt vanaf donderdag 26 juni tot en met woensdag 23 juli 2003 ter inzage:

- in de leeshoek van het Informatiecentrum in het Stadskantoor, Stadhuisplein 10. Openingstijden: maandag van 09.00-19.00 uur en dinsdag t/m vrijdag van 09.00-16.00 uur;
- bij de informatiebalie van de sector Bouw- en Woningtoezicht van de dienst Stedelijke Ontwikkeling en Beheer in het gebouw van de Technische Diensten, Frederik van Eedenplein 1 (4e etage). Openingstijden: maandag t/m vrijdag van 09.00-16.00 uur;
- bij het Stadsdeelkantoor Strijp, Sint Trudoplein 6. Openingstijden: maandag van 15.00-19.00 uur en dinsdag t/m vrijdag van 09.00-13.00 uur;
- bij het Informatiecentrum Meerhoven, Zandkasteel 43. Openingstijden: dinsdag t/m vrijdag van 14.00-18.00 uur, zaterdag en zondag van 12.00-16.00 uur.

Meer informatie

Mocht u meer informatie willen hebben over de Startnotitie of over de plannen voor Nimbus, dan kunt u zich schriftelijk of telefonisch wenden tot: TCN Property Projects B.V., dhr. ir. A.J. Kuilman, Symfonielaan 1, 3438 EW Nieuwegein, tel. (030) 600 39 13.

Inloopavond

Voor geïnteresseerden en belanghebbenden zal er op 30 juni 2003 van 19.00 tot 22.00 uur in Bistro De Oude Garage, Peter Zuidlaan 4 te Veldhoven een info-avond worden georganiseerd. Tijdens deze avond kunt u zich laten informeren over de startnotitie en de plannen voor Nimbus.

Uw inbreng

Wilt u een inspraakreactie op de Startnotitie indienen, dan dient u dit schriftelijk te doen. De reacties kunt u tot en met 23 juli 2003 richten aan: Gemeente Eindhoven, College van burgemeester en wethouders, t.a.v. de directeur van de dienst Stedelijke Ontwikkeling en Beheer, Postbus 998, 5600 AZ te Eindhoven.

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: TCN Property Projects BV

Bevoegd gezag: de gemeenteraad van Eindhoven

Besluit: vaststellen bestemmingsplan

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: C10.1

Activiteit: Het realiseren van een vrijetijds- en zakencentrum op de locatie Trade Forum (gemeente Eindhoven, tussen rijksweg A2, Noord-Brabantlaan en Heistraat) onder de naam Nimbus Business en Entertainment Center. Het gebouw van ruim 100.000 m² bvo zal onder andere een congrescentrum, detailhandel, horeca, een entertainment center, twee musea, kantoren en een hotel omvatten. De plannen voorzien daarnaast in een transferium met ca. 250 parkeerplaatsen en een busterminal van 7.500 m² bvo.

Procedurele gegevens:

kennisgeving startnotitie: 24 juni 2003

richtlijnenadvies uitgebracht: 9 september 2003

Bijzonderheden: In het richtlijnenadvies adviseert de Commissie om in het MER de nadruk te leggen op de verkeersaspecten (inclusief parkeren en verkeersveiligheid) en het woon-, leef- en verblijfsmilieu van Nimbus en zijn omgeving.

Samenstelling van de werkgroep:

mr. F.W.R. Evers (voorzitter)

ir. J. Termorshuizen

drs. G. de Zoeten

Secretaris van de werkgroep: ir. H.G. de Brabander.

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	20030717	Trefpunt Groen Eindhoven	Eindhoven	20030724
2.	20030707	C.L. Verleg	Veldhoven	20030724
3.	20030714	Dienst Brandweer en Rampenbestrijding gemeente Eindhoven	Eindhoven	20030724
4.	20030701	Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek	Amersfoort	20030724
5.	2003----	L.C.P. Kanen	Veldhoven	20030724
6.	2003----	W.A. Mollen	Veldhoven	20030724
7.	20030624	Gemeente Veldhoven	Veldhoven	20030724
8.	20030723	Provincie Noord-Brabant (ambtelijk)	's-Hertogenbosch	20030724
9.	2003----	T.H. Vingerhoets	Veldhoven	20030724
10.	20030721	C.J. van den Berk	Veldhoven	20030724
11.	2003----	A.P.H. Smits	Veldhoven	20030724
12.	20030716	Waterschap De Dommel	Boxtel	20030724
13.	20030721	Buurtvereniging Meerhoven/ Zanden Bosrijk	Eindhoven	20030724
14.	20030721	P.F.G. de Groot	Veldhoven	20030724
15.	20030720	J.M. van der Wiel	Veldhoven	20030724
16.	20030722	Brabantse Milieufederatie	Tilburg	20030729
17.	20030722	Belangenvereniging "Wijk 't Slot"	Veldhoven	20030729
18.	20030718	Vereniging Poot van Metz Veldhoven	Veldhoven	20030730
	20030630	meest gestelde vragen tijdens de informatieavond	--	20030724

Bijlage 5

Uitwerking luchtkwaliteit

De luchtkwaliteit dient in het MER aan de hand van de concentraties voor NO₂ en fijn stof (PM₁₀) weergegeven te worden. Geef op kaart aan:

- waar de jaargemiddelde grenswaarden van 40 µg/m³ worden overschreden; geef ook de hoogste waarde binnen dit gebied, zowel voor NO₂ als voor fijn stof;
- waar de jaargemiddelde concentratie van 30 µg/m³ voor PM₁₀ wordt overschreden¹;
- waar de hoogste waarden voor NO₂ en fijn stof voorkomen en hoe hoog die zijn;
- welke gevoelige bestemmingen (voor PM₁₀) dan wel hoeveel bebouwd gebied (voor NO₂) zich in het gebied bevinden waar van overschrijding sprake is.

¹ De waarde van 30 µg/m³ als jaargemiddelde geldt als indicator voor het optreden van een concentratie van 50 µg/m³ die maximaal 35 maal per jaar mag worden overschreden.

